

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre . 1 frt 25 kr. = 2 kor. 50 fl.
Félévre . . . 2 . 50 . = 5 . . .
Egész évre . 5 . . . = 10 . . .

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr. = 14 fillér.

Egyes példányok Groszman J. antiquar üzletében, Polacsek V. és Groák I. dohánytözsdejében, Groszmann J., Gubás F. és Heszlényi fűszerkereskedésében kaphatók.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG:
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:

Városháztér 10. szám.
Szerkesztő otthon van minden nap délután 1—2 óráig.

KIADÓHIVATAL:
hova a nyiltterek, hirdetések és előfizetési díjak, valamint reclamációk küldendők:

Wesselényi és König
könyvnyomdája
Deák-utca (színház-épület).

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKU LAP.

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

A Tompa Mihály ünnepélye Hanván.

Néhány héttel ezelőtt a gömői ev. ref. egyházmegye egy „műsorozatot” küldött szét, melyből annyit megtudtunk, hogy a gömői ev. ref. egyházmegye Tompa Mihály halála negyedszázados évfordulóján, f. évi július hó 30-án d. e. fél 11 órakor Hanván kegyeletos emlékünnepélyt rendez. — Nem volt azon egy betű meghívás sem, mégis meghívónak tekintette, a ki kapta, sőt az is meghíva érezte magát, ki ezen ünnepélyről csak a lapokból olvasott. Így történetesen csak meg, hogy több testület jogot követelt magának ezen az ünnepélyen; mert hiszen Tompa nemcsak a gömői egyházmegyé, hanem mindazoké, kik magyaroknak vallják magukat e haza földén.

En is kaptam ilyen műsorozatot. Áldja meg az isten érte azt, a ki küldte! Minthogy pedig jogezimet könnyű találni, elhittem magammal, hogy ezen műsorozat engem megilletett; mert hiszen én ezelőtt 35 évvel, pünkösztör ünnepi deák voltam Hanván és a körülötte fekvő néhány faluban Akkor jártam ott, midőn már a magyar nemzet nagy költője fájó szívvel zengette bús dalait, midőn még titokban olvastattuk a nagy költő panaszát:

»A sebzett vad a rengetegben
Kinjának hangot ad;
Magát az eltiport magyarnak
Kisírni sem szabad.«

Azóta már kisírhattuk magunkat kedvünkre; de még most is, és talán épen ezért is, elmondhatjuk:

»Ah, mind úgy fáj ez a magyarnak!
S ha ajka netalán
Egy bús nótán enyhíti kinját,
Megütköznek dalán.«

Ma is megütköznek a magyarnak sokszor olyan dalán, melyet szívből, keservesen dalol, melynek költőjét senki sem keresi, melyet talán

A SZABADSÁG TÁRCZÁJA.**Az ócska divány.**

Irta: I. K. la V. 2)

Hogy mi történetik az ujon érkezettel: hamar eldöntődött.

Házamba nem viszem, először azért, mert nem az enyém, i d e g e n; az pedig a Mózes könyvében meg van írva, hogy idegent és jövevényt a ház nem illet; másodsor én ugyan nem vagyok Mózes valásu, de az a divány igen is mózes volt, a mi tudvalevőleg azt jelenti, hogy vízből kivont, tehát vizes; épen azért nagyon is kanavászában (nem mondatom, hogy bőrben) állott, hogy kiszáritassék.

E célból felhoztam a ház előtt levő virágos kis kertembe. Nem azért pedig, hogy ott valami exotikus példány gyanánt mutogassam, hanem azért hogy a fentebb kifejezett czélon kívül esetleg majd még használhatnám is.

En ugyanis szenvedélyes méhészt szeretnék lenni, ha a méhcsipéstől nem félnék annyira. Most még egyelőre csak abban gyakorlom magamat, hogy igyekszem a gondolathoz törődni s e közben már egy leendő méhes körvonalait állapítgatom meg azon négy oszlop határain belül, melyeket fundamentum gyanánt leásattam s várom a rajt, melyre a kurátor urnál már praenumeráltam.

E négy ágas között helyeztük el a jövevényt,

senki sem irt, hanem csak úgy született magától.

Sokan és sokszor mondogatjuk magunkban még ma is azokat a kétkedő reménnyel irt sorokat, melyek az 1861-ik év tavaszán a soha meg nem jelent „Honvéd album” előszójával irattak és a Tompa jóbarátai utján kéziratban terjedtek el az ország nagy részében, és a melyek eredeti alakjukban soha sem láttak nyomdafestéket, melyeket idővel is csak némi módosítással bocsátott közre hallhatatlan költőnk a „Vasárnapi ujság”-ban:

»Még a nép véres földre térdel,
De meglágyul, kit ajka kérélel;
Ez a fény már nappalt jelez!
Mert egy percig bizton lehelni,
S megint a fojtó közbe esni:
Óh szörnyű, szörnyű lenne ez!»

Hogy a reménynek és kétkedésnek volt alapja, mutatja az is, hogy még ma sem szabad mindenkinek az, a mit a költő már akkor szabadnak tartott. Azt hitte ő, hogy

»Már megjelent a pillanat,
Midőn a sírokra borulunk,
Dicsőítünk s megkoszoruzunk
A hőseket szabad . . . szabad.«

Igen, a hőseket megkoszoruzniok szabad, de csak azoknak, kik a magasan álló nap fényénél sütkérezni nem vágyakoznak; csak azoknak, kik nem tartoznak azokhoz, kik a hős nevet megkövetelik. A világ szerint nagyok, a világ szerint hősök még ma sem koszoruzhatják, vagy legalább nem koszoruzzák meg a Tompa hőseit.

Hattyaladát zengette már akkor a felejthetetlen dalnok, midőn Kárpátoktól Adriáig az volt a jelszó: „Borítsunk fátyolt a multakra!” Azt az időt már nem érte meg, midőn ezen fátyolt időről-időre fel-fellebbentették a Lajtha felől jövő előbb lanyha, majd hideg szelek; mintha csak arra akartak volna minket figyelmeztetni, hogy az emlékezés nemesebb erény a felejtésnél.

olyképen nyugtatván meg lelkiismeretemet, hogy ha esetleg eredeti gazdája nem találná érdemesnek az ócska portékáért ide fáradni, hát akkor a majdan felépülő új méhes lesz az ő tartózkodási helye, mert azt már Mózes sem mondja, hogy az idegent méhes nem illet.

Ezen a diványon szoktunk aztán kis leányommal üldögélni a verőfényen.

Tudjuk, hogy a kis gyermek milyen fürkésző, mennyire szeret mindennek a végére járni: így fedeztettem fel, a kérdések által ostromolva, ez ócska divány tulajdonságait.

A többek között nevezetesen e rozoga járgayis ül-műnek a fiókja a szokott mód helyett, egészen osztrák politika szerint volt elhelyezve.

Ugyanis a két végén volt két fogantyúja, melyeket én olyan közönséges fülnek gondoltam, mely által ő kigyelmét ide-oda lehessen hurcolni: hát nem addig volt annak a rendeltetése, hanem ha az egyik végén a fülét meghuzták: az egész divány hosszában egy nagy fiók járt ki belőle; ha ismét a másik végén levőt huzták meg, akkor ugyanaz a fiók a másik végén következett nyilvánosságra.

Ezt ugyan nem én, hanem a kis leányom fedezte fel; én csak azt konstaltam, hogy az ekképen kihuzott fiókban nem volt egyéb, mint a Dunári valczernak egy példánya zongorára lekottázva, meg a hetvenes évek valamelyikéből a „Regelő”-nek egy nagyon ócska száma, czimlapján a gólyával.

A gömői ev. ref. egyházmegye lelkészei, kik között még sokan vannak, a kik a nagy költőnek tisztársai voltak, szintén nemesebbnek tartják az emlékezést a felejtésnél; megindították a mozgalmat arra, hogy a költő halálának negyedszázados fordulója ünnepévé legyen az egyházi megyének és azoknak, kik velők ünnepelni akarnak. Nemesen fogták fel feladatukat. Tisztok a tanítás; tanítanak tehát másokat is emlékezni a nagyokra, nemesebbre és halhatatlanokra. Az általam ismert vidékek közül az én szemem előtt Gömör mindig kiemelkedett; mert mindig megbecsülte jeleseit, bátorította azokat, kikben erőt látott a szépre és jóra; nem engedte csüggedni a kétkedőket, lanakadni az erősoket. — Tanulhatnának tőlük mások is.

Az ünnepély lefolyása a következő:

Borongós időben indultunk útra július 30-án reggel az új-miskolczi pályaudvarból. Ott volt a miskolczi ev. ref. főgimnázium küldöttsége: Porcs János és dr. Kovács Gábor, kik egyszersmind a miskolczi polgári egyesület koszorújának átadásával is megbizattak. — Miskolcz város koszorúját Szombathy László számvevő vitte. A polgári iskola részéről Kemenczky Kálmán, az egyházkerületi főleányiskolának képviselője Tóth Pál igazgató tanár, ki fiát is magával vitte az ünnepélyre. Megyénk pénztárnoka: Kazay László, feleségével és Margit leányával, Pataky Sándor egyházkerületi pénztárnok és Csiky Dániel s-lelkész.

Az indóháznál zintén ott voltak a sáropataki főiskola küldöttei: Szinyev Gerzson, Szívós Mihály, Kovácsy Sándor és Székely József a s-pataki tanító képezde igazgatója: Dezső Lajos.

Utközben majd minden állomásnál szálltak fel olyanok, kik velünk egy czélra törekedtek; számunk, midőn a lénártfalvai őrháznál leszálltunk, már 70—80-ra növekedett.

A ránk váró kocsikon jól összeszorulva helyezkedtünk el. Vágott az eső egész úton. Más irányból még többen jöttek.

9 órakor kondultak meg a harangok, melyek a szorosabban vett Tompa-ünnepélyt megelőző istenitiszteletre hívogattak. Tulajdonképen ünnepély volt az is, a Tompa emléket láttuk és hallottuk ott is. Ugyanis a Tompa Mihály nevelt leánya: özvegy

Mig kis leányom a gólyát tette tanulmánytárgyává a Regélőn, a gólya pedig mindkettőnk vizsgált a háztetőről: én a Dunári-valczert nézegettem és az ócska divány, meg a volt gazdája kilétéről el-mélkedtem.

A gazdjáról végre sem sikerült határozott megállapodásra jutnom, mert a két érdektelen tárgyon kívül semmi sem szolgált felvilágosítással. Hogy szegény ember lehetett, azt az üresség gyanítatá, de hátha az árvíz-veszély elől pakoltak ki belőle; a mi pedig a Regélőt illeti: hát az a diványoknak szinte költői szabadsága, s végre a Dunári-valczert, hogy mit kerestett itt? — talán meglehet, hogy valamikor boldogabb időkben zongoráztak róla, legutóbb pedig meg kellett elégednie azzal, hogy nevét ezentul Tiszári-valczerre változtassuk.

Már körülbelül két hónap telt el azóta, hogy a „Közérdek” szerte hirdette a világon az ócska divány epocháját. Már szinte megszoktuk egymást.

Egy reggel a cseléd félig mosolygós megilletődéssel referálta a vén butor legujabb sajtóságát, hogy tudniillik ez éjszaka a kanapé elutazott.

Hogy ellopták, az bizonyos, de hogy ki. azt még csak nem is sejtettem; mert hisz’ a mi falunkban a házak oly kicsinyek, hogy azok maguk is alig férnek a portán, nem hogy még azokba diványt is tegyenek.

Csizi Józsefné, született Léva Irén asszony, nevelő atyja halálának negyedszázados forduló napját azzal akarta megünnepelni, hogy a hanvai egyházat, melynek az ő korán elhunyt férje is lelkésze volt, egy 1500 frtba került orgonával ajándékozta meg.

Midőn már a templomba mentünk, az Úr asszalt körül volt rakva a korábban érkezett koszorúkkal, melyekhez az isteni tisztelet alatt újabbak érkeztek. Itt volt a „Kisfaludy társaság” koszorúja, melyet az előző napon érkező Léva József, megyénk főjegyzője és Tompa egykori benső barátja vitt magával. Nehányan feliratát jegyezhetjük csak fel, ezek: „A kelemér-poszobai ev. társas egyház felejtetetlen papja emlékének”, „A sárospataki ev. ref. főiskola Tompa Mihálynak”, „A miskolci polgári egyesület Tompa Mihálynak”, „Miskolc város a halhatatlan dalnok emlékének”, „Báró Nyáry Sándor és neje, született Borbély Paula Tompa Mihály esketők emlékezetére”. Ott volt Baja, Rimaszombat sat. koszorúja.

Az új orgona, mely diszes kiállításával valóban növeli a különben is csinos templom által keltett hatást, a Szotyori Nagy József művészi játékával Istenhez emelte a lelkeket és szíveket.

Az egész templom ünnepélyes színt mutatott, s e napon Tompa templomává változott át. Az orgonán ott ragyog a szerény felirat: „Isten dicsőítésére Tompa Mihály emlékének szentelte hálás kegyelettel 1893.” A szószerkék bársonyán: „Tompa Mihály halálának negyedszázados ünnepélyére emlékül készített tiz hanvai nő. 1893. július 30.”

A 37 ik dicséret két első versszakának elénekélése után felállva énekeltük az 1-ső dicséret 7-dik versét. Majd a XC. zsoltár két első verse után a szószékre lépett Kupay Dienes felső-váji lelkész s buzgó ima után a 150-dik zsoltár 1—4 versei alapján beszélt arról, hogy az orgona: 1. A vallásos buzgóságot élesíti. 2. Az örömet fokozza és a bánatot enyhíti. A beszéd felosztása után a 130. dicséret 4-ik versét énekelt el a gyülekezet. A szépen kidolgozott és elmondott beszéd után a gyülekezet énekelve vonult ki, hogy a templom előtt lévő és özvegy Csiky Jánosné által diszes kerített alakított sír körül gyűljön össze. Itt volt a tulajdonképeni ünnepély.

Részint a még mindig megújuló esőnek, részint az ünnepélyek rendezéséhez nem nagyon értő kálvinista szellemnek tulajdonítható, hogy a nagy közönség sokáig várakozott, míg az ünnepély első szónokát valaki előkerítette.

Az alatt a már 25—30-ra szaporodó koszorút a templom mellett felállított álványon helyezték el.

A rimaszombati dalárda művészi énekelte Bognárnak „Vörösmarty temetése” című igazán alkalmi énekét. Méltó kezdete volt ez a szép ünnepélynek.

Nagy Pál gömői esperes állott az emelvényre, s a nap jelentőségét felemlítve, a költészet hatásának méltatásával s ennek Tompára vonatkoztatásával megnyitotta az ünnepélyt.

Szabó József rimaszombati tanár, ki tulajdonképen az ünnepély megpendítője volt, szép nyelven irt és szívhez szóló hangon elmondott emlékbeszéde önkéntelenül ragadta magával a hallgatókat.

A dalárda „A dalnokot hagyjátok” kezdetű éneke után megyénk büszkesége, Tompa barátja, az ihletett költő Léva József lépett az emelvényre. „Tompa sirjánál” című ezen alkalomra irt költeményét szavalta el. Lapunk olvasói előtt nem szükséges erről bővebben szólnunk, elég ha annyit mondunk, hogy méltó volt az Tompához, méltó Léva-hoz.

Mit tehettem mást, mint beletörődtem a változhatatlanba és kis leánykám kérdésére azt válaszoltam, hogy elvitte a gólya.

Ő persze rövidesen napirendre tért az egész dolog felett, mindössze egy párszor mondogatta: — Eh, eh, rosz gólya!

Harmadnapra azonban beállt hozzám a komposi regále-bérlő, az eltűnt kanapé tökéletes leírásával, előre is hálájáról biztosítván, hogy gondját viseltem hűtelen kanapéjának; hát már most elvinné, ha megmutatnám, hogy hol találhatja fel?

Bizony nem mutathattam én meg, sőt mikor az egész történetet elbeszéltem neki s ő hitetlenül rázta a fejét, sőt még olyan formán is kezdte gyanúsítani, mintha én az ő butorát eladtam, szóval az ő szerencsétlenségét kizsákmányoltam volna: egész felháborodással fizettem ki neki 7 frt 50 krt, hogy pusztuljon szemeim elől.

Kis leányom tanuja volt a szóváltásnak s okos szemeiből kilátszott, hogy a történetet megértette; mert megirt arra kért, hogy verjük meg a rosz gólyát; én pedig megilletődve s hol a gólyára, hol a kis leányomra nézve, igyekeztem őt megbékíteni, s mondogatván:

— Nem kis leányom, a gólya nem rosz madár, a gólya jó madár!

(Vége.)

Tompa sirjának megkoszorúzása következett a műsorozaton. Végezte ezt Dr. Veres Samu rimaszombati főgimnáziumi tanár, még pedig szóval. — Soron kívül lépett az emelvényre Pető Zsigmond, ki Mikecz Jánossal és még két kartársával Szabolcs vármegyéből jött el, hogy egykori tanuló társok ünnepélyén jelen lehessen.

Lukács Géza, Gömőrvármegye főjegyzője tartotta a bezáró beszédet, hogy megmutassa, hogy nemcsak az egyházi megye, hanem egész Gömör büszkeséggel emlékezik Tompáról.

A rimaszombati dalárda a „Szentelt hantok” elénekéléssel zárta be a valóban szép ünnepélyt. Minden szóhoz megkapta érdemlett éljenét. Szabó és Léva talán még most is éljenek azok, kik a Hanvai ünnepélyről beszélnek. A dalárdát is megéljenzeték! meg is érdemelte.

Az ünnepélyen mondott beszédek nyomtatásban is megjelentek, Azért nem adunk azokból kivonatot.

Az ebéd.

Ha úgy isten ígével és szép beszédekkel is betudná érní az ember, akkor a hanvai ünnepély fölött már napirendre térhetnénk. Legfelebb még azt említhetnők fel, hogy a hanvaiak már t. i. azok, a kiknek mozogniok kellett volna, annyira közönyösen vették az ünnepélyt, hogy a Szabolcs lakó Doboz Istvánnak kellett egyről-másról gondoskodnia, hogy költői érzelmektől hevülő szellemünk prózai testünkkel az összhangzatot némileg fentartassa. Már a templomban vettük észre hogy Hanván Doboz István otthon van, míg a hanvaiak ver dégekül tekintik magukat. Az ebédlővé alakított csürben pedig örülhetett, a kívül Dobozy szóba állt; mert különben saját bölcs belátására maradt. Pedig abban a csürben, melyhez épen nem asphaljt járda vezetett, voltunk vagy 300-an, a kik már a templomban teljes buzgósággal mondtuk Kupay után: „A mi mindennapi kenyerünket add meg mi nekünk ma is.” 300 éhes és szomjas ember és az egész környéken csak az egyetlen Dobozy az, a ki ellene mer mondani a szentírás azon szavainak, hogy „a test nem használ semmit.” 290 irigye akadt annak a 10 embernek, a ki először sörhöz járt. Mi Miskolcziak különös kegyében voltunk a körülmények hatalma által teremtett rendező urnak, de nem részesültünk hasonló kegyben az imittamott feltűnedező pinczerek részéről.

Két óra felé lehetett az idő, midőn az első tál gulyáshussal telve feltűnt a csűr oldalától némileg korlátolt láthatáron. Eltelt egy negyed, (melyről a költő elmondhatta volna, hogy minden perce századokkal ért fel), míg a guiyásos kéz távolunkba érkezett. Ekkor azután „elmult a gyász, megszűnt a jajszó.” Időközben megérkezett a kenyér, megérkezett a bor, sőt az ugorka is. Azután ehetett még az, a kinek tetszett és a kinek jutott, galuskát, marhapesenyét, hurkát, kolbászt, sőt hallhatta hírét a borju-pecsenyének is. Szóval a felszolgálat nagyon hiányos volt.

Nem volt azonban hiányos a köszöntő. Korán megnyitotta Nagy Pál esperes, ki abból indult ki, hogy a jó magyar embernek a szent háromsága: az isten, a haza és a király. Szokás szerint állva hallgattuk végig és éljennel zártuk be ezen szentháromság éltetését.

Pósa Lajos a Petőfi társaság megbízásából üdvözölte Gömör papságát.

Léva Józsefnek több megbízója van; ezek közül egyik a Kisfaludy-társaság, melynek koszorúját is elhozta; a másik saját szíve, mely m g mindig feldobog a Tompa nevének említésekor; a 3-ik megbízója a Tompa szelleme, mely általa köszöni meg ezen megtisztelést. A nép hite azt tartja, hogy ott, a hol a tűz fellobban, kincs van elrejtve. A gömői egyházmegye kebelében is fellobban a tűz; ezen egyházi megyét élteti.

Pető Zsigmond, ki negyedmagával jött el Szabolcsból, Tompa fiatalkori barátja és tanuló társa volt, néhány Tompára vonatkozó adatot hozott fel. E szerint a „vándor lápok”-ról szóló regéhez ő szolgáltatta az anyagot, sőt ő árulta el Tompa előtt azt is, hogy Bonis Pogány Karolinának ő a kedves költője, azért művét bátran ajánlhatja neki. — A gömői nőket éltette.

Hevesy Benedek, hajdan országgyűlési képviselő, azon tiz lelkes nőt éltette, kik a templomi szószék takaróját készítették, és hanvai polgártársait.

Csabay Pál egyházmegyei főjegyző és a papi értekezlet elnöke halásznak képzelte magát, ki annál szebb aranyhalat fog, minél mélyebben bocsátja hálóját. Így fogta ki a más megyéből jöttek közül és éltette Léva-ét és Baksay Sándort.

Szabó József szépen emelte ki özv. Csiry Jánosné érdemeit, ki valódi kerté varázsolta nevelő szülőinek sírját és értékös orgonával ajándékozta meg a hanvai egyházat nevelőapja halálának negyedszázados fordulójakor. Lelkes éljenzéssel fogadták a szép felköszöntőt. Kár, hogy Csiry-né az arczán támadt nagy daganat miatt az egész ünnepély alatt otthon volt kénytelen maradni.

Ruszkay Gyula Szabó Józsefért emelt poharat; Kupay Dienes pedig Szotyory Nagy Józsefét éltette, ki messze földről jött el, hogy művészi játékával emelje az ünnepélyt; továbbá a rimaszombati dalárdát, mely az ünnepély fényének emelésére oly nagy mértékben hatott.

A dalárda ezt a maga módja szerint köszönte meg; elénekelt a „Hej Rákóczy, Beresényi” kezdetű művészi és farsztó darabot.

Lőrinczy György Pósa Lajost, Ruszkay Gyula Rima-Szombat városának jelenlevő lakosait és a sárospataki tanári kart, Nagy Pál Gömőrvármegyének fejeit, névszerint Hámos László főispánt, Bornemisza alispánt és Lukács Géza főjegyzőt éltette. Lukács Géza ezt megköszönvén, éltette a négy szabolcsi vendéget, kik akkorok daczára messze földről eljöttek, hogy tanuló társuk dicsőítésében részt vegyenek. Hevesy Benedek Baksay Sándorért üritett poharat. Putnoky Móríc képviselő pedig a gömői papságért és az élőkön álló Nagy Pál esperesért.

Baksay Sándor azt a megjegyzést teszi, a balogi barát (Csabay t. i. balogi lelkész) felköszöntőjére, hogy Léva olyan ember, ki maga is megérdemel egy koszorút; azért ő a neki jutott részt szívesen adja át Léva-nak. — Elteti pedig Farkas Ábrahámot, a gömői egyházmegye gondnokát — Pető Zsigmond és Batta Antal beszédei után több oldalról hangzó kérésre újra a dalárda énekelt „Veterán induló” című darabbal tapsra ragadta a lelkes közönséget.

Csabay ez után ismét előbbi hasonlatára tért át és külön éltette Baksay Sándort; mire Baksay röviden a szentírás szavaival válaszolt: „Megbocsátattak a te bűneid, mivel szertetél.”

Pető Zsigmond társai nevében is köszöni Gömörnek irántok tanusított jóindulatát s elteti gömőrvármegyét.

Nagy Pál köszönetet mondott a megjelent küldötteknek; poharat emelte először is a sárospataki küldöttekért. Bornemisza József alsóborsodi, Vadasz Pál felsőborsodi és Gyarmathy József tornai esperesekért és vele jött lelkész társaiért.

Végül a dalárda szépen dalolta el a „Kerekes andrás” című dalt.

Nekünk, miskolcziaknak, eddig tartott az ünnepély és multság. Előleges megállapodás nélkül a miskolcziak majd mind utra keltünk és szép napfényes időben kocsikáztunk Bánrévére, az állomásra, s onnan 6 óra előtt elindult velünk a vonat s haza szállított, hogy kipihenhesük az ilyen ünnepélyekkel való fáradsalmakat.

Hogy tudósításunk kevésbé legyen hiányos, nem látjuk fölöslegesnek felemlíteni, hogy az ünnepélyen sokan voltak még azokon kívül, kiket részint mint köszöntőket, részint mint fölköszöntőket felemlítettünk. Ott voltak többek közt: Királyi Pál budapesti tanár, Debreczeny Bertalan sárospataki főiskolai jogigazgató főval. Fekete József, Tóth János, Ablonczy Pál, Terhes Pál lelkészek, Bodor István, Baksay István rimaszombati tanárok és még sokan, különösen a közel levő helységekből.

P. J.

Magyar hitzónoklat kérdése.

Azon lelkesedés után, melylyel a miskolczi izr. hitközség hívei az egyes hitzónokokat fogadták, azt lehetne hinni, hogy az egyház kebelében a magyar hitzónoklat ellen semmiféle áramlat nincs. Pedig hát van, még pedig nem kicsinylendő áramlat.

Az u. n. „túl orthodoxok” ugyanis erősen agítálnak a magyar hitzónoklat megvalósulása ellen, mert szerintök ez által a vallás iránt táplált erős ragaszkodás meg fog lazulni.

A mily örömmel konstatáltuk ezelőtt pár héttel Rosenfeld Mayer főrabbi korrek magatartását ezen kérdésben, éppen oly mértékben elítéljük mult szombaton tartott egyházi beszédét, mely okot és alapot szolgáltat a „túl orthodox” híveknek a magyar hitzónoklat elleni agitációkra.

A főrabbi egyházi beszédét mindenki kíváncsisággal várta, a templom hajója meg is telt hívőkkel, kik között szép számmal voltak képviselve a „túl orthodoxok”. Az egyházi szertartás végezetével lépett a főrabbi a szószékre, a honnan első sorban a lefolyt hét jelentőségét magyarázta, majd pszichológiai fejtegetések közepette áttért a magyar hitzónoklat kérdésére. A főrabbi ezen kérdésben — ugymond — teljesen semleges álláspontot foglal el, a mire lényegesen befolytak a „túl orthodox” hívek, a kik a főrabbi állását tették függővé, ha ő a jelentkező hitzónokok egyike mellett is pártolólág nyilatkozik.

A főrabbi elmaradásának oka a magyar hitzónoklatok tartása alkalmával tehát a „túl orthodoxok” akaratóból történt. Hogy azonban a főrabbi magaviselete a hitközség „haladó” tagjai között visszatetszést ne szüljön, annyit kijelentett, hogy ő akarja ugyan, hogy a miskolczi izr. imaházban magyar hitzónoklat tartassék, de az ellen a „túl orthodox” hívők nevében is tiltakozik, hogy olyan férfi választassanak meg magyar hitzónoknak, ki hazai szemináriumban nyerte kiképeztetését, mert a hazai szemináristák — ugymond — nem alkal-

mazkodnak az orthodox hitelvekhez, sőt teljesen vallástalanok.

Ezen kijelentések a mily neveltségesek, ép oly visszatetszők, és mi nem is hiszszük, hogy a miskolci izr. hitközség kebelében akadjon egy magát műveltnak tartó tag, a ki a rabbinus u. szavainak hitelt adjon.

Hát miért állították fel Magyarországon a rabbi-semináriumot? Nem azért-e, hogy ott a magyar hitközségek részére hitben és erkölcsökben erős, tudományosan művelt papokat képezzenek? Hát lehet-e képzelní olyan papnevelő intézetet, mely vallástalanságra tanítaná a maga növendékeit? Hiszen azt az intézetet akkor azonnal be kellene zárni. De ez nem úgy van. A próbaszónoklatra köztünk megjelent szemináristák mindnyájan fényes tanubizonyosságot tettek a rabbi-seminárium példányszerű nevelési rendszeréről. Mindenikben felfedeztük a mély vallásos érzést, a magas, tudományos műveltséget, ezek között találtuk meg a legkitűnőbb szónoki erőket és azt a nemes ambíciót, mely egyedül hivatott arra, hogy egy művelt egyházközség hitéletének szellemi vezére legyen.

Nagyon neveltséges színben tűnik tehát föl előttünk a főrabbi urnak azon óhajta, hogy a miskolci izr. hitközség olyan hitszónokot válasszon, a ki nem hazai intézetben nyerte kiképzését. Hát a hazafias magyar zsidók még a hi élet tekintetében is rabjai akarnak lenni a külföldnek? ... Minek menjen a miskolci izr. hitközség idegen földre hitszónokért, mikor itt bent a hazában oly kiváló férfiak közt válogathat? ... De hát ily szerencsétlen nép ez a magyar! Akkor is rajong a külföld selejtes portékájáért, mikor itthon sokkal finomabbat kaphat!

Ennyit tartottunk szükségesnek a főrabbi ur beszédére megjegyeznünk. A mi a „túl orthodox“-oknak a magyar hitszónoklat behozatala ellenében kifejtett agitációját illeti, biztat bennünket a remény, hogy ennek sikere nem lesz; mert a miskolci izr. hitközség józan gondolkodásu, óriási többsége kívánta és kívánja még ma is, hogy imaházában magyar hitszónok alkalmaztassék, tudja, hogy a hazának tesz az által jó szolgálatot, midőn az édes anyanyelv terjesztését tűzi ki feladatul, mindazok pedig, kik ezen törekvés ellen foglalnak állást, a magyar nyelv elnyomtatása mellett és a német nyelv terjedése mellett agitálnak.

Hát megérdemli-e a magyar haza, hogy polgárai közül akadjanak olyanok, kik a magyaryelv elnyomtatására törekednek? Nem! Ezt nem érdemli meg. Éppen azért, nagy szégyenfolt lenne nemcsak az izr. hitközségre, hanem városunkra is, ha a „túl orthodox“-akarat jutna diadalra.

A „túl orthodoxok“ is, azt reméljük, be fogják látni, hogy agitációjuk által az izr. hitközség reputációját veszélyeztetik és így ők is csatlakozni fognak azon óriási többséghez, a mely szívvvel és lélekkel oda törekszik, hogy a miskolci izr. imaházban magyar hitszónoklat tartassék, mert „nyelvében él a nemzet.“

Dick Herman.

Csipke-rózsák.

Innen-onnan összeszedte: **Botanikus.**

Ebben a rekkenő melegben sok boldond gondolatot kiizzad az emberi elme.

Hát nem is csoda. Itt van a holt-évad, vagy a miként divatosan nevezik: ugorka-szezon, a mikor:

Csendes, kihalt Miskolcz város,
Nincsen benne semmi élet;
Füldöznek a »nagyfejúek«
S a közönség szerle-széledt.
Az is, a ki itthon maradt,
A szobában hever, hűsel ...
Csak este élénk az — Avas,
Tele minden mulatóhely!

Tetszik látni, ez az égető forráság milyen ékes verszetet kisütött belőlem! Hja, hiába! Ilyen hírszegény időben, midőn a fák leveleit sem mozgatja a szél, midőn nem történik semmi, midőn még a — szarvas-lövés is nagy esemény-számba mennek, — a szegény ujságíró úgy segít magán, a hogy tud. Egyik verset gyárt, a másik torzképeket rajzol, a harmadik eszme-szörnyeket teremt, a negyedik „vankosának csücskét kezében tartva“ — álomképeket sző; de ezek mellett mindenik — kacszák!

*

A kánikulai rágódások közepett úgy a fővárosi, mint a vidéki sajtó nagy kedvteléssel ragaszkodik Herman Ottó hajába és szakállába. Hát ez nem is haládatlan munka. Van ott mit fogni, ha már az ember éppen rángatni akar valakit. Azután meg Herman Ottó áldott jó ember. Nem haragszik meg, akármilyen fura dolgot fundál ki ő róla — az ujságírói képzelet.

Nem rég egyik fővárosi lap azt fogta Herman Ottóra, hogy garabonciásnak nézték a somogyi halászok s lenyirták a haját meg a szakállát. Herman Ottó azután maga írta meg a „Fővárosi Lapok“-nak, hogy az egész dolog egy kánikulai kövér — kacsa!

Alig egy hónappal ezelőtt megint azt írták róla a fővárosi lapok, hogy a soproni szabadelvű párt meghívta: tartson beszédet a polgári házasság mellett. Erre is kijelentette Herman Ottó, hogy a dologból — egy szó sem igaz.

Most az én kedves kollegám Golcz Julián szeretné mindenáron rákenni hogy a miskolci ujságban — adó az ő képviselőségének első vivmánya, mely bizonyára „Herman-adó“ nevet kap.

Hát ez ellen már nem tiltakozott, de nem is fog tiltakozni Herman Ottó; mert azt, hogy az ő haját és szakállát a somogyi halászok lenyirták és hogy beszédet tartott a soproni szabadelvű pártkörben, még el lehetne valahogyan hinni; de azt, hogy neki csak egy mákszemnyi része is van ennek az új adónak a behozatalában, Miskolczon senki, még Farnyik Mihály bátyánk sem hiszi el.

*

No, de az én t. kollegám is csak álmodta ezt, a mint a „Borsodmegyei Lapok“ 60. számában ékesen megírva vagyon.

Furcsán jártam én ennek az álmos-czikknek az olvasása alkalmával. Az a szokásom, hogy némelyik cikkeknek — mikor sok a dologom — csak az utolsó sorait olvasom el, azokból is megtudom, hogy mi van az egészben. Itt is olvasom: „vonatunk egy nagyot zökkent s én azon hitben, hogy vasúti szerencsétlenség — erősen kapaszkodtam a bőr támlányba ... Még egy zökkenés ... és — fölébredtem! Ágyam deszkája tört ketté ... s kezembem a vankosom csücskét tartottam.“

Szent Isten! — gondoltam magamban — ennek a szegény embernek valami rémes, valami irtóztató álma lehetett, hogy kinos vergődése és gyötrelmei között még a nyoszolyáját is szétrugta maga alatt! ... Ez az ember — füztem tovább gondolataimat — bizonyosan azt álmodta, hogy — a Wekerle kormány megbukott s Apponyi Albert gróf lett a miniszterelnök és ... Borsodvármegye főispáni székébe — Melczér Gyula ült.

*

De hát nem ezt álmodta. Az adóban utazó deputáció lépteit kísérte álmodozó lelke Miskolcztól-Budapestre és vissza. A mese-álomból azután azt vonja le tanulságképpen, hogy a „linken partei“ emberei — sem mi jót sem tudtak Budapestről hazahozni.

*

Hát annyi bizonyos, hogy az a deputáció nem jól volt megválasztva. Ós-mamelukokat kellett volna elküldeni a kegyelmes ur színe elé, hadd gyönyörködött volna az ő szerelmes gyermekeiben, az ő népnymorító fináncz-politikájának hü követőiben. Ezek bizonyosan megmentették volna a város lakosainak létérdekét s eltávolították volna tőlünk a keserű pohárt.

Én nem is tudom, mit gondolt a képviselő testület, midőn a kegyelmes miniszterhez annyi vészes párttűt küldött?! ... Hja, a legislegtentelenebb férfiakat válogatta ki s azután ki tehet arról, hogy ezek Miskolczon — a linken partei sorait diszitik!

H I R E K.

— **Fényes esküvő** ment végbe tegnap délután 6 órakor a Kossuth-utcai ev. ref. templomban. Városunk hölgy-koszorúja egyik kiváló díszének: Nagy Ilonka urhölgynek, Nagy Ignác ev. ref. lelkész bájos és művelt lelkű leányának esküdtött akkor örök hűséget Schulcz Károly, a magyar államvasutak miskolci üzletvezetőségének egyik derék, fiatal hivatalnok. A templom hajóját, nagy, díszes és intelligens közönség töltötte be, bizonyossággal annak, hogy a szép menyaszony jövője és boldogsága iránt

élénk érdeklődéssel viseltetik. Az esketési szertartást Kun Bertalan ev. ref. püspök végezte, ki az ifjú pár frigyét egy igazán remek és eszmékben gazdag apostoli beszéd kíséretében áldotta meg. Az igaz szerelem szötte szép frigyhez mi is zavartalan és tartós boldogságot kívánunk!

— **Kinevezés** Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter Káldy Gyula kir. főmérnököt a kőmives, kőfaragó és ácsmesteri képzettség megvizsgálására Miskolczon szervezett bizottság elnökévé nevezte ki.

— **Új állatorvos.** Báró Vay Béla vármegyénk főispánja, az ózdi járásban megüresedett állatorvosi állásra számos pályázó közül Halász Sándor fiatal állatorvost nevezte ki.

— **Bárá Vay Béla** főispán elnöklete alatt az árvaügyi felebbezési bizottság szombaton délután ülést tartott s ugyanezen alkalommal tette le hivatalos esküjét Kaffka Jenő az ujonnan kinevezett megyei alszámvevő.

— **Egyházi felügyelő.** A szathmármegyei kölcseni ág. ev. egyház a napokban tartotta tisztújító közgyűlését s ezen alkalommal egyházi felügyelőnek egyhangulag dr. Zelenka Lajos igazságügyi-miniszteri fogalmazót, Zelenka Pál ev. püspök, főrendiházi tag kiváló tehetségű fiát választotta meg, ki ezen állás betöltésére a legkiválóbb egyénnek találtott. A beiktatás augusztus hó 30-án lesz Kőlcseben, a mikor is az ottan tartandó egyházmegyei gyűlés alkalmával a hegyaljai ág. ev. egyházmegye főesperese Farbaki József fogja az ujon kinevezett felügyelőt ünnepélyesen beiktatni. Őszinte örömmel üdvözljük a derék ifjut új hivatalában s kívánjuk, hogy soká és sok üdvös munkát végezzen az egyház javára.

— **Esküvők.** Vasárnap délután 3 órakor tartotta egybekelési ünnepélyét Grosz Soma Freund Fanny kisasszonnyal, Freund Dániel polgártársunk kedves leányával az izr. ujs. imaházban. — **Bencsó László** fiatal iparos vasárnap délután 6 órakor esküdtött örök hűséget Bán Mariska kisasszonynak, néhai Bán Miklós, jelenleg Tóth Sándor járványkórházi felügyelő kedves nevelt leányának az ág. ev. templomban, hol Hronyecz József püspöki titkár intézett az ifju párhoz szép beszédet. — **Hercz Zsigmond** miskolci gépgyáros, a magyar általános közszérbánya részvénytársaság vezérigazgatója tegnap tartotta esküvőjét Freyfeld Róza urhölgygel az ausseei fürdőhelyen.

— **Az ezredéves kiállítás** mezőgazdasági részének előkészítésére kinevezett borsodmegyei helyi bizottság vasárnap délután 3 órakor bárá Vay Béla főispán elnöklete alatt tartotta alakuló ülését. Megválasztottak elnökül: Melczér Gyula alispán, előadól Biró Géza g. e. titkár, jegyzővé Petró József ügyvéd. A legközelebbi ülés szeptember 11-én tartatik meg.

— **Meghalt Pádits Emil!** Ez a szomorú s megdöbbentő gyászír terjedt el vasárnap este városunkban. Senki sem akart e hírek hitelt adni, mert hiszen a derék, vidám arczu, alig 37 éves férfit még szombaton is mindenki látta Miskolczon. Amde e hír valóban bizonyult, a hétfőn reggel széthordott gyászjelentések szomorú bizonyosságot tettek arról, hogy az ember elele — bármily egészségesnek látszassék is a romlandó test — egy percze sincs biztosítva. A ki reggel erejének teljében még büszkén nézi le embertársát, estére már a halál szelének érintésétől mint hitvány kártyavár omlik össze s az ember-kolosszus lehanyatlik a sír rögei közé. Pádits Emilt is irásztalanul, munkaközben lepte meg a halál — szív-szélhűdés érte s azonnal meg halt. Hogy ki volt Pádits Emil? Azt Miskolczon senkinek sem kell magyarázni. Ismerte őt úr és szegény egyaránt, ismerte mint Miskolcz városának hosszu időn át tevékeny, szorgalmas és tehetséges tisztviselőjét. Nehány évvel ezelőtt Görömböly községének bizalma a jegyzői állással tisztelte meg. Azóta a község ügyeit vezette nagy buzgalommal és lelkiismeretes munkássággal. De azért miskolci maradt ő továbbra is. Az az édes kötelék, mely őt Miskolcz városának társadalmi köreiből füzte, nem lazult meg, sőt erősödött a távollét miatt ritkább, de annál szeretetteljesebb érintkezés által. A hü barátok és tisztelők serege örült, ha körében fogadhatta a „görmöblyi jegyzőt“, kinek aranyos kedélye a legzordonabb arcza is képes volt a mosoly derűjét varázsolni. Szellemes ötletei, kacagtató, de soha sem sértő tréfái, katonai élményei mindenki előtt egyaránt kedvessé tette a „bosnyák-hóst“. Az ilyen embernek örökké kellene élni, hogy e sivár világ komor egét szellemének napfugaraival bearanyozza! ... De hát így volt megírva a végzet könyvében! ... Neki el kellett menni, itt kellett hagyni korán a jó anyát, a szerető testvéreket s annyi igaz, őszinte barátot! Temetése Görömbölyön tegnap délután ment végbe. Az elhunyt ravatalához, melyet Görömböly községének apraja-nagyja a veszteség és fájdalom igaz könnyeit hullatva vett körül, városunkból is nagyon sokan elzarándokoltak, hogy megadják a végtisztességet annak, a kit az Isten igazán jó kedvében teremtett, a ki tehetségét, áldott jó szívét — magának családja nem lévén — egyedül embertársainak javára és boldogítására szentelte! A mosolygó arc most már hidegen, a beszédes ajak némán ott pihen a görömbölyi temető egyik legujabb sírhalmá alatt. Áldás és béke lengjen porai felett!

— **Halálozás.** Szilva József derék és törekvő polgártársunk elhalálozásáról vesszük a szomorú hírt, ki három évi hosszas és kínos szenvedés után 38 éves korában, tüdővészben hunyt el Lilla-Füreden, hol üdülés végett időzött. Temetése tegnap délután ment végbe a közönség általános részvétele mellett. Az elhunyt férfinak három kiskorú árva gyermeke maradt.

— **Gyászhir.** Sarudi László sajjóivánkai ev. ref. lelkész folyó hó 20-án, életének 31-dik évében, hosszas szenvedés után, a lipótmezői tébolydában elhunyt s folyó hó 22-én a németvölgyi temetőben örök nyugalomra helyeztetett el. A gyászoló család nyomtatott jelentésben tudatja „a forrón szeretett, felejthetetlen fiu, testvér és sógor” szomorú végét. Áldás emlékére.

— **Halálozás.** Az igaz részvét érzésével vettük a következő jelentést: Kiss Mátyás köz- és váltóüggyvéd, mint férj, ugy maga — mint gyermekei Fejér Teréz, Dr. Szaffka Dénesné és ennek gyermekei Mariska és Anna mint unokák, Fejér József, Kiss Margit és Zoltán — ugyszintén számos vidéki rokoni nevében fájó szívvel jelenti szeretett nejeinek, hű anyának, anyósának és nagyanyának Chymlák Teréznek férj. Kiss Mátyásnak életének 42-ik és boldog házasságuknak 17-ik évében rövid, de súlyos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után az Urban történt csendes elhunytát. A drága halott földi maradványai f. évi augusztus hó 1-én d. e. 10 órakor fognak a penczi sírboltban örök nyugalomra tétetni; és a megboldogult lelki üdvéért az engesztelő sz. mise-áldozat ugyanekkor fog az egek Urának bemutatatni. Vác, 1893. július hó 30-án. Az emlékezés anyaga viraszszon örök álma felett!

— **A korona építkezési ügyében,** mint már általánosan tudva van, a városi tanács építkezési bizottsága úgy határozott, hogy az épület kivitelével Ursics vállalkozót bízta meg, aki 129,696 frt helyett 133 ezer frtért hajlandó az építkezést teljesíteni. Az előbbi vállalkozók, kik a rendes időben a feltételeknek megfelelőleg pályáztak, fellebbezni fognak egész a miniszteriumig, mert törvénytellennek tartják a kézalatti mással való gyors megegyezést, amely oly hirtelen esett meg, hogy még csak meg sem kérdezték a volt pályázókat, valjon nem-e még méltányosabb feltételek mellett vállalták volna-e el az építkezést. Nagyon bántja a volt pályázókat az, hogy a helybeli ipart mellőzve, rendszerint inkább vidékiek léptek előtérbe, kiknek a legkedvezőbb feltételek mellett könnyű szerrel adják ki a városnál a legsebbe vállalatokat. Mi részünkről az ügyet ez oldalról is megvilágítva, a képviselőtestület bölcs belátásától elvárjuk annak méltányos és igazságos eldöntését.

— **Tompa-ünnepély.** Az „Arany János” ifjúsági dal és önképzőkör nagy kegyelettel ünnepelte meg halhatatlan költőnk Tompa Mihály halálának negyedszázados évfordulóját. Szombaton délután rendkívül nagyszámu díszes közönség jelenlétében díszülés tartott, melynek egyedüli tárgyát a nagy költő műveinek fejtegetései és elszavalásai képezték. Az ünnepélyt Tompa „Kazinczy-Himnusz”-a nyitotta meg, előadva a dalkör által lendületesen. Neuvirth Albert szavalta el „Tompa emlékezete” alkalmi odáját, melyet lapunk mult számában közöltünk. Az óda Roller István kórházi gondnok pályadíjjával (6 korona) jutalmaztatott meg. Deuts Dezső elnök tartott magas színvonalon álló emlékbeszédet, melyben híven visszatükrözte és kifejté a nagy költő élettörténetét és az irodalom terén való működését s az emlékbeszéd végeztével több költeményét szavalta el. Adler Emanuel „A golyáshoz” cz. költeménynek aethetikailag való fejtegetései minden mértő maecenást meglepett. Ezután Feldman Mór, Harris Gábor, Feuerstein Henrik és Schwarcz Farkas szavaltak el Tompától több nagyhatalásu költeményt, mire a díszülés a dalkör által több hazafias dal eléneklése után véget ért. Az elismerés szavával adózunk, mikor elismerésünket fejezzük ki Deuts Dezső elnöknek és Lang Ottó karnagynak páratlan buzgókodásukért.

— **Baruch Gyula,** a dr. Rác György (Korányi) féle gyógyszerész volt aszisztense átvette a dr. Herzféle „Orszlán” gyógytárt. A törekvő, fiatal gyógyszerész a nagy közönség szives figyelmébe ajánljuk.

— **Életmentő csendőr.** Folyó hó 27-én Blasberg József diósgyőri földbirtokos a miskolci csendőrségnél jelentette, hogy a szolgálatában álló cselédek valamelyike kirabolta. A megindított vizsgálat szerint több gyanuok alapján a csendőrök le tartóztatták Egenberg Rozalia fiatal 16 éves nő-cselédet, ki — mivel gazdája azzal fenyegette, hogy ha töredelmes vallomást nem tesz, a csendőrök felakasztják — félelmében megtévelyodott. A szerencsétlenül járt leányt a csendőrök vallatták, de minden kihallgatás alkalmával különböző felvilágosítást adott s legutóbb oda nyilatkozott, hogy az ellopott tárgyakat — a miről tudomása sem volt — a Hámban levő Taj tó mellett rejtette el. A csendőrök a leányt a tó mellé vezették, ki egy merész ugrással egy kedvező pillanatban a tóba vetette magát. Ezt látva Berki György csendőr, utána ugrott s kevés hujja volt, hogy mindketten bele nem veszték s ha a másik csendőr ott nincs és idejekorán meg nem tesz mindent a mentésre, bizonyosan beleveszték volna. A szerencsétlen leányt félholt állapotban bezállították Diós-Győrben lakó rokonához, honnan

alkalmasint, mint dühös elmebeteg a helybeli köz-kórházba fogják szállítani. A szegény leány iránt Diós-Győrben általános és nagy részvét nyilvánul.

— **Az indultatos férj.** Nagy feltűnést keltett városunkban az az eset, hogy Dencz Manó kir. ügyészégi irnok saját nejét pénteken este zsebkésével összeszurkálta. Már régebbi idő óta rossz viszonyban élt nejevel, örökösen civakodtak egymással. — Dencz Manó a hosszas családi vizályt megunva, már két héttel ezelőtt otthagya nejét s kiköltözött családi otthonából. Pénteken délután 1—2 óra között azonban hazatért, a mikor nejevel több ideig békésen beszélgetett, de csakhamar kedvetlenül eltávozott s csak 5 óra után tért vissza ismét, akkor az ajtó maga után bezárva, a feleségét megkérte, hogy minden tétét megbánja s békességben akar vele élni, de az asszonyt a hízegő szavak egészen hidegen hagyták, egy szava sem volt férjéhez. Ez a hallgatás annyira dühbe hozta Denczet, hogy egy kritikus pillanatban a nála lévő zsebkését előrántva, a neje nyakán és állán öt könnyebb kimenetű szúrásit sebet ejtett. A nő tőle telhetőleg védekezett s egy ízben a dulakodás közben már-már kiszabadult férje kezei közül s az ablakon akart kiugrani, de férje ebben megakadályozta. A szerencsétlenül járt asszony e szúrások után a szomszéd szobába futott, hol az elvételés következtében összeesett s csak annyit volt képes mondani, hogy: „megszúrt a férjem”. Dencz Manó a történet után önként jelentkezett a kir. ügyészégnél, minnek megtörténte után a tett színellyére dr. Szaffka Dénes kir. alügyész. Bulyovszky Gusztáv központi vizsgálóbíró, Sassy Árpád alkapitány, dr. Sassy János kir. törvényszéki orvos, dr. Ixel Soma városi főorvos és dr. Kazay Mór körorvos megjelentek s megvizsgálván az asszony sebeit, konstataálták, hogy azok könnyebb kimenetűek s nem életveszélyesek. Az asszony állapota — mint lapunk zártakor értesítetnek — egészen jobbra fordult. Bulyovszky Gusztáv kir. törvényszéki bíró a sértett asszonyt kihallgatván, többek között érdekes a felemlítésre, hogy férje megbűntetését nem kívánta s úgy a letartóztatást a férj ellenében függőben hagyták. Dr. Szaffka Dénes kir. alügyész Dencz Manó kir. ügyészégi irnokot szombaton állásától felfüggesztette. A vizsgálat folyamatban van.

— **Szenzációs bűnpör.** Annak a nagy feltűnést keltett verekedésnek, melyet lapunk nyiltéri rovatából ismer az olvasó közönség, már megkezdtek a folytatását a bíróság előtt. Altman József kereskedő a kir. ügyészégnél panaszt emelt dr. Klein Ignác ügyvéd, dr. Sugár Jakab ügyvéd, dr. Ixel Soma városi főorvos és Ixel Béla ellen. sőt még dr. Klein Ignác né unő ellen is. A kir. ügyészégnél megtette az indítványt, mely szerint nevezettek ellen súlyos testisértés, rágalmozás és becsületsértés bűntényei miatt a vizsgálat megindítandó. Bulyovszky Gusztáv kir. törvényszéki bíró a vizsgálatot megindította és több tanút ki is hallgatott. Biztos forrásból értesült adatok szerint kijelentjük, hogy a lapunkban közölt „Nyilatkozatok”-ok az eset lefolyását nagyon kiszéveze s kissé tulzoltan tüntették fel.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Buzman Károly, a Borsod-Miskolci Gőzmalom egyik szolgálja hétfőn délben öngyilkosságot kísérelt meg állítólag azért, mert a reá bízott 389 frtot valaki ellopta tőle. A vizsgálat során kitént, hogy az ellopott összeget magolopta el. Életben maradásához van remény, mert sebei nem veszélyesek.

— **Villámcsapások.** A szombaton vidékünk felett elvonult vihar alkalmával Sajó-Ecseden a villám egy házba lecsapott s azt felgyújtotta. — Borsodban a villám több kazal szénát gyújtott meg s egy mezőn dolgozó munkást agyonstújtott.

— **A görömbölyi vízkárosultak** részére Neuman Nándor polgártársunk 3 frtot, Georgevics Lászlóné 1 frtot, Tupler Adolf kereskedő pedig öt kiló borsót küldött lapunk szerkesztőségéhez. Eddigi gyűjtésünk tehát a már meglévő 54 frt 70 krral együtt összesen 58 frt 70 kr., három véka bab és öt kiló borsó.

Felhívás!

Miskolcz város t. cz. polgáraihoz.

A folyó évi szeptember hó 8. 9. és 10-ik napján városunkban tartandó s egybehívott országos ipartestületi kongresszus reánk, mint vendéglátó házigazdára oly erkölcsi feladatot ró, a melyet csakis városunk polgárainak készséges támogatása mellett oldhatunk meg sikeresen! . . . Azon érdeklődés, a mely ezen kongresszus iránt országszerte nyilvánul, következtetni engedti azt, hogy az oly látogatott lesz, a mily látogatott eddigelé még egy kongresszus se volt; mindegy 600-ra tehető azon küldöttek száma, kik ez alkalomból az ország minden részéről városunkban egybeseregleni fognak s kiknek tisztességes elszállásolásáról gondoskodni erkölcsi kötelességünk;

miért is felkérjük városunk t. cz. polgárait, hogy ezt nekünk azáltal tegyék lehetővé, hogy rendelkezésünkre bocsájtani sziveskedjenek mindazon lakrészeket, a melyeket nélkülözni bírnak; és kérjük polgártársainkat arra is, hogy az e napokban náluk az érintett célból megjelenő megbízottainkat szívesen fogadják és nekünk a rendelkezésünkre bocsájtandó lakrészeket bemondani ne terheltessenek.

Azon reményben, hogy ezen városunk t. cz. polgáraihoz intézett kérés szótunk visszhangra talál és hogy városunk jó hírneve érdekében feladatunkban támogatásira találandunk teljes tisztelettel vagyunk:

Miskolczon, 1893. évi július hó 30-án.

Pfliegler Ferencz,
ipart. elnök.

Vidor Ernő,
ipart. titkár.

Felölös szerkesztő és lapfajdonos: **Dr. Halász Sándor**
Kiadó: **Wesselényi és König.**

Árverési hirdetményi kivonat.

5108. sz.
tkvi 1893

A miskolci kir. tvszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Járdán Imre végrehajtható G. Juhász József végrehajtható szüvevő elleni 45 frt követelés és járuléki iránti ügyében, a miskolci kir. tvszék területén levő, a harsányi 538. sz. tjkvben a. 1. r. 864. hr. a. foglalt a haraszt-szög dűlőben levő szőlőből G. Juhász Józsefet a B. 8. a. bejegyzés szerint 1/2-rész jutalékra 19 frt 55 kr. kikiáltási árban, II. a harsányi 213 sz. tjkvben a. I. 1. r. 260. hr. a. foglalt 185. számú Lukács János, Juhász Sámuelné, kkoru Balázs Mihály, András, Sámuel, József, Mária, Pál, János, továbbá Balázs István, G. Juhász Péter, József és Barsi Józsefné kkoru Pap Lajos, József, Mária nevére jegyzett egész ingatlanra a végrehajtható törvény 156. §. alkalmazásával 66 frt kikiáltási árban, III. ugyanezen tjkvben a. I. 2—8. r. 280, 1012, 1263, 1307, 1555, 1840, 2032. hr. a. foglalt 1/4 telek és az ehhez tartozó aránylagos legelő illetőségre a vajtási törvény 156. §. alkalmazásával 186 frt kikiáltási árban, IV. a harsányi 726. sz. tjkvben a. 1. r. 2316. hr. a. foglalt Pallagi Jánosné, Balázs Mihály, József, Mária, Pál és G. Juhász Péter, József és kkoru Papp Erzsébet, Lajos, József, Mária nevére jegyzett egész szőlőre a vajtási törvény 156. §. alkalmazásával 152 frt kikiáltási árban, V. ugyanezen tjkvben a. 1. r. 2317. hr. a. foglalt szőlőből G. Juhász Józsefet illető 1/12-rész jutalékra 18 frt kikiáltási árban, VI. ugyanezen tjkvben a. 1. r. 2318. hr. a. foglalt szőlőre a végrehajtható törvény 156. §. alkalmazásával 176 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1893. évi augusztus hó 14. napján d. e. 9 órakor** Harsány községhezánál megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-ot a kiküldött kezéhez letenni. Kelt Miskolczon 1893. évi június hó 2-ik napján. A kir. tvszék, mint telekkönyvi hatóság.

Sebe Alajos
kir. tvszéki bíró.

A midőn néhai férjem **Nagy László** irányában tanusított kegyes pártfogásáért a mélyen tisztelt megrendelő közönségnek köszönetet mondok, egyszersmind van szerencsém tudatni, hogy szerződötett üzletvezetőmmel

az üzletet továbbra is folytatni fogom,

s oda igyekszem, hogy jutányos ár és pontos kiszolgálát által a bizalmat továbbra is kiérdemeljem.

Nyarálásra átvett ruhák legjobb gondozására a legnagyobb figyelemmel eszközölöm.

Mély tisztelettel

Öz v. NAGY LÁSZLÓNÉ

szücsáru-üzlete.

Lakás, raktár és műhely: Széchenyi-utca 131. sz., az újonnan épült Lloyd-szálló átellenében.